

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. I. Quibusdam præmissis referuntur sententiæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

ARTICULUS IV.

An de potentia extraordinaria possit quis justificari per externum Dei favorem, vel per solos actus contritionis & charitatis, etiamsi gratia justificans ei non infundatur?

§ I.

Quibusdam præmissis referuntur sententiae.

56. Suppono primo, duplicem posse distingui justificationem; unam perfectam & completam, quæ non tantum dicit remissionem offensæ Deo per peccatum illatæ, sed etiam ablationem maculæ, ex peccato præcedenti in anima relicta: alteram vero imperfectam & incompletam, quæ solum importat remissionem offensæ, & relaxationem poenæ ei debitæ.

57. Suppono secundo, hominem posse considerari duobus modis, seu in duplici statu, nempe in statu naturæ puræ, præscindendo ab ordinatione ad finem supernaturalem; & in statu ordinationis & elevationis ad ordinem & finem supernaturalem. Primo modo consideratus, nulum haberet præceptum supernaturale, nec peccando offenderet Deum ut Authorem & finem supernaturalem; sed solum ut finem naturalem; sicque peccatum ipsius importaret solum transgressionem legis naturalis, aversionem a Deo ut fine ultimo naturali, & privationem nitore qui ex refulgentia luminis rationis & legis naturalis procedit. Secundo modo spectatus habet præcepta supernaturalia, & peccando avertitur a Deo ut fine supernaturali, ipsumque ut talem offendit; ac proinde privatur gratia, per quam solum potest esse acceptus ad æternam & supernaturalem felicitatem. Unde plura importat peccatum in homine ad finem supernaturalem elevato, quam si fuisset suæ puræ naturæ relictus, in homine enim ad finem supernaturalem elevato, includit aversionem a Deo, ut fine tam naturali quam supernaturali; privationem nitore provenientem tamen ex lumine gratiæ, quam ex refulgentia luminis rationis, & legis naturalis; & condignitatem poenæ æternæ: at vero in homine suæ puræ naturæ relicto, diceret solum aversionem a Deo ut fine naturali; privationem nitore rationis naturalis; & condignitatem alicujus poenæ infinitæ. His præmissis,

58. Circa difficultatem propositam varia sunt Authorum placita, quæ ad quatuor vel quinque reduci possunt. Prima sententia asserit hominem tam in hoc statu naturæ puræ, quam in statu naturæ puræ, sine ulla gratia intrinseca, per solum extrinsecum Dei favorem posse justificari, etiam justificatione completâ & perfectâ, quæ non solum remissionem offensæ, sed etiam ablationem maculæ importat. Ita docent Scotus, Suarez, Curiel, & alii Recentiores, quamvis diverso ducantur fundamento: Scotus enim existimat, transigente peccato, nihil ex illo manere nisi obligationem ad penam, quæ obligatio per solum extrinsecum Dei favorem tolli & relaxari potest: Suarez vero, Curiel, & alii, qui maculam peccati à reatu poenæ distinguunt, dicunt eam posse tolli à peccatore sine communicatione alicujus doni gratuiti & intrinseci, subindeque absque intrinseca ipsius mutatione, vel per hoc quod homo dispensetur ab observatione legis, vel per hoc quod à statu naturæ puræ, ad statum naturæ puræ transferatur.

Secunda opinio docet justificationem imperfectam, quæ dicit solum remissionem offensæ,

A absque infusione ullius doni gratuiti & supernaturalis, fieri posse de potentia Dei extraordinaria, non autem justificationem completam & perfectam, quæ non solum remissionem offensæ, sed etiam ablationem maculæ ex peccato præcedenti relictam, ac interiorum hominis renovationem importat. Ita docet Philippus à S. Trinitate in Tractatu de gratia disp. 6. dubio 4. citans pro hac sententia Ferrariensem, Sotum, & Ledesinam.

Tertia asserit ad justificationem peccatoris, sive perfectam, sive imperfectam, requiri aliquam gratiam intrinsecam, non tamen gratiam habitualement, sed sufficere actus contritionis & charitatis, qui de potentia Dei absoluta possunt esse causa formalis justificationis. Hanc tenent Montezimo disp. 33. quæst. 6. Aravius hic dub. 3. conclus. 2. & Marcus à Serra dub. 2.

Quarta, necessariam omnino existimat gratiam habitualement ad justificationem & remissionem peccati, tam in statu naturæ puræ, quam in statu elevationis ad ordinem & finem supernaturalem. Ita docet Medina hic art. 2. & Joannes à S. Thoma disp. 27. art. 2. & quidam alii ex nostris Thomistis.

Quinta denique, quæ in schola D. Thomæ communior est, asserit hominem ordinatum ad finem supernaturalem, non posse justificari sine dono intrinseco gratiæ habitualis, bene tamen hominem non ordinatum ad finem supernaturalem, seu in statu puræ naturæ constitutum.

§ II.

Rejiciuntur duæ primæ sententiæ.

Dico primo: Non potest homo, etiam per extraordinariam potentiam, perfecte & complete justificari per solum favorem externum Dei.

Probatur: Justificatio perfecta & completa non dicit tantum remissionem, seu condonationem injuriæ Deo per peccatum illatæ, sed etiam emundationem à macula, ex peccato actuali in anima relicta: Atqui homo non potest emundari à tali macula, per solum extrinsecum Dei favorem, sed ad hoc requiritur necessarii infusio alicujus doni gratuiti & supernaturalis: Ergo non potest homo perfecte & complete justificari per solum favorem Dei extrinsecum. Major patet ex dictis §. præcedenti in prima suppositione. Minor probatur: Macula peccati non consistit in reatu seu condignitate poenæ, sed in privatione gratiæ, ut contra Scotum in Tractatu de peccatis ostendimus: Atqui privatio gratiæ non potest tolli per solum favorem Dei extrinsecum, sed solum per infusionem alicujus doni gratuiti & supernaturalis; cum enim privatio sit carentia & absentia formæ, semper in subiecto intelligitur, donec forma ipsi opposita advenire concipiatur: Ergo homo non potest emundari à macula peccati, per solum extrinsecum Dei favorem, sed solum per receptionem alicujus doni gratuiti & supernaturalis.

Confirmatur & magis illustratur hæc ratio: 60. Ea quæ proveniunt ex natura rei, & non ex libero Dei decreto, nequeunt mutari ex sola mutatione divini decreti, sicut ea quæ ex solo Dei statuto dependent: Sed macula peccati provenit ex ipsa natura peccati mortalis, independentem à libero Dei decreto; sicut esse mortuū, cæcum, aut ignorantem, non provenit ex libero Dei